

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ' (ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ)

Αθήνα, 8 Μαΐου 2001
Αριθ.Πρωτ: 1044876 / 3949 / 0010

ΠΟΛ 1124

ΤΑΧ.Δ/ΝΣΗ: Κολωνού 2
ΤΑΧ.ΚΩΔΙΚΑΣ.: 101 84 ΑΘΗΝΑ

Σ.Α.Τ.Ε.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 52.30.976, 52.33.156,
52.33.024, 52.31.506
52.30.751

ΠΡΟΣ: ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

**ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση των διατάξεων του Ν.2882/2001 (ΦΕΚ 17/2001/τ.Α')
"Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων"**

Σας κοινοποιούμε το Νόμο 2882/2001 " Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων", που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 17/6-2-2001 τ.Α' και σας παρέχουμε ορισμένες διευκρινήσεις για την ορθή εφαρμογή του, επισημαίνοντας ότι από την έναρξη της ισχύος του στις 6-5-2001,

- α) αρμόδιο κατά κανόνα όργανο για την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων και την πρόοδο της διαδικασίας ολοκλήρωσής των είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας,
- β) μεταβάλλονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κήρυξης των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων,
- γ) μεταβάλλεται το μέχρι σήμερα ισχύον σύστημα της κτηματογράφησης των ακινήτων,
- δ) προσαρμόζονται με τους ήδη ισχύοντες συνταγματικούς ορισμούς οι διατάξεις για την άρση ή ανάκληση των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων και
- ε) παρέχεται η δυνατότητα καταβολής αποζημίωσης για απωλεσθείσα πρόσοδο του ακινήτου σε περίπτωση ανυπαίτιας καθυστέρησης εισπραξης της αποζημίωσης.

Επίσης για την παροχή των εν λόγω διευκρινήσεων λήφθηκε υπόψη η αναθεώρηση του Συντάγματος με το ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ 84/2001 τ.Α').

Σ.Α.Τ.Ε.

Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΚΗΡΥΞΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ

Άρθρο 1 Τρόπος κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου καθώς και η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος (δουλείας) σε βάρος του, εφόσον επιτρέπεται από το νόμο, (δηλαδή υπάρχει διάταξη νόμου που χαρακτηρίζει το σκοπό της απαλλοτρίωσης ως σκοπό δημόσιας ωφέλειας και επιτρέπει για την εκπληρωσή του την κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης) κηρύσσεται με απόφαση:

Σ.Α.Τ.Ε.

Α) του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η προς απαλλοτρίωση έκταση και όχι το μεγαλύτερο μέρος αυτής (καθόσον σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 εδάφιο 3 του Ν.2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α΄) " Η κάθε Περιφέρεια ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης έχει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι υπηρεσίες της στη συνολική χωρική έκτασή της, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών της Περιφέρειας στο νομό ή νομαρχία, καθώς και τις αρμοδιότητες που ανήκουν στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας"), εφόσον αφορά :

α) έργο που έχει ενταχθεί στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) και έχει χρηματοδοτηθεί από την αντίστοιχη ΣΑΕΠ ανεξάρτητα από το εμβαδόν της υπό απαλλοτρίωση έκτασης και

β) έργο που δεν έχει ενταχθεί στο ΠΕΠ, εφόσον η προς απαλλοτρίωση έκταση είναι μικρότερη των 100.000 τετραγ.μέτρων.

Β) Με κοινή απόφαση του αρμόδιου από το σκοπό της απαλλοτρίωσης Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών:

α) στις λοιπές περιπτώσεις

β) στις περιπτώσεις που ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας με αιτιολογημένη εισήγησή του παραπέμπει το ζήτημα κήρυξης της απαλλοτρίωσης στον Υπουργό Οικονομικών και

γ) σε περιπτώσεις συμπληρωματικών απαλλοτριώσεων των περιπτώσεων Βα και Ββ του παρόντος ανεξαρτήτως εμβαδού και

Σ.Α.Τ.Ε.

Γ) Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου όταν ο αρμόδιος από το σκοπό της απαλλοτρίωσης Υπουργός και ο Υπουργός Οικονομικών θεωρούν ότι η απαλλοτρίωση αφορά έργο μεγάλης σημασίας.

Η απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης εκδίδεται στην περίπτωση Α΄ μετά από εισήγηση της Κτηματικής Υπηρεσίας του νομού ενώ στις περιπτώσεις Β΄ και Γ΄ μετά από εισήγηση του Τμήματος Απαλλοτριώσεων της Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Από τη δημοσίευση της εν λόγω απόφασης η απαλλοτρίωση θεωρείται ότι κηρύχθηκε.

Στη συνέχεια ένα αντίγραφο της απόφασης κήρυξης της απαλλοτρίωσης διαβιβάζεται από την αρχή που την εξέδωσε (Κτηματική Υπηρεσία ή Δ/ση Δημόσιας

Σ.Α.Τ.Ε.

Περιουσίας) στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών και στον αρμόδιο Προϊστάμενο Κτηματολογικού Γραφείου για να την καταχωρήσουν.

Επίσης, σε περίπτωση που η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η Κτηματική Υπηρεσία του Νομού στον οποίο βρίσκεται η έδρα της Περιφέρειας αποστέλλει στο αρμόδιο από το σκοπό της απαλλοτρίωσης Υπουργείο, αντίγραφο της απόφασης κήρυξης της απαλλοτρίωσης και στο Υπουργείο Οικονομικών αντίγραφο της εν λόγω απόφασης μαζί με δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα.

Υπόδειγμα Α

Σ.Α.Τ.Ε.

Απόφαση κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

.....
.....

Ημερομηνία
Αριθ. Πρωτ :

Σ.Α.Τ.Ε.

Ταχ. Δ/ση :
Ταχ. Κωδ. :
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
FAX :

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ : Αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων για .....

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.....

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του Ν. 2882/2-2-2001 "Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων".

2. Τις διατάξεις του άρθρου.....
του Ν....."περί....."

(στο σημείο αυτό τίθενται οι διατάξεις που χαρακτηρίζουν το σκοπό της συγκεκριμένης απαλλοτρίωσης ως σκοπό δημόσιας ωφέλειας και επιτρέπουν για την εκπλήρωσή του την κήρυξη της απαλλοτρίωσης).

Σ.Α.Τ.Ε.

3. Το .....πρακτικό του
Διοικητικού Συμβουλίου του..... (στο σημείο αυτό τίθενται τα στοιχεία του
Πρακτικού όταν αυτό προβλέπεται από τις
διατάξεις ως απαραίτητο για την απόφαση
απόκτησης της έκτασης π.χ. Ο.Σ.Κ., ΚΑΣ,
ΔΕΗ κ.λ.π.).
4. Την αριθ.....απόφαση
του..... (στο σημείο αυτό τίθεται η απόφαση
εφαρμογής του άρθρου 1 του Ν.653/77
"περί υποχρέωσης των παροδίων ιδιοκτητών
για την διάνοιξη Εθνικών Οδών....").
5. Την αριθ.....απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε ,

Σ.Α.Τ.Ε.

Κηρύσσουμε την αναγκαστική απαλλοτρίωση, για λόγους δημόσιας ωφέλειας και ειδικότερα για τη .....
έκτασης συνολικού εμβαδού ..... μ²
που βρίσκεται στο νομό .....
και εικονίζεται με κλίμακα 1:.....
στο από .....
και με αριθμό .....
κτηματολογικό διάγραμμα και στον αντίστοιχο κτηματολογικό πίνακα
της Διεύθυνσης .....
τα οποία έχει συντάξει ο .....
και έχει θεωρήσει ο Διευθυντής ....., στις .....

Στην έκταση που απαλλοτριώνεται προβάλλ..... δικαιώματα κυριότητας οι: 1) ....., 2)
....., 3) ..... κ.λ.π.

Στην έκταση που απαλλοτριώνεται δεν περιλαμβάνονται οι εκτάσεις εκείνες οι οποίες στα κτηματολογικά στοιχεία φέρονται ότι ανήκουν στο Δημόσιο.(αναφέρεται μόνο όταν στα κτηματολογικά στοιχεία αναγράφονται και εκτάσεις του Δημοσίου).

Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται υπέρ.....και με δαπάνη.....
και θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του.....

Σ.Α.Τ.Ε.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σ.Α.Τ.Ε.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.....

Σ.Α.Τ.Ε.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

1.- Υπουργείο Οικονομικών, Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας, Τμήμα Απαλλοτριώσεων.

2 -Εθνικό Τυπογραφείο, Καποδιστρίου 34 – 104 32 ΑΘΗΝΑ, για να δημοσιεύσει την απόφαση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3-Στο ..... (φορέα που προτείνει την απαλλοτρίωση).

4.-Στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
Ακροδημίας 68 106 78 ΑΘΗΝΑ

(σε περίπτωση απαλλοτρίωσης
υπέρ του Δημοσίου, για εκτάσεις
που βρίσκονται στο νομό Αττικής)

5.-Στο.....(οικείο υποθηκοφυλακείο), με την παράκληση να φροντίσει για την καταχώρηση της απόφασης.

6.-Στον Προϊστάμενο του..... κτηματολογικού Γραφείου.

Σ.Α.Τ.Ε.

Υπόδειγμα Β

Απόφαση κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης με Κ.Υ.απόφαση ή απόφαση
Υπουργικού Συμβουλίου.

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΩΝ
Δ/ΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'. (ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ)

Αθήνα,

Αριθ. Πρωτ :

/

/0010

Ταχ. Δ/ση : Κολωνού 2
Ταχ. Κωδ. : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
FAX :

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Σ.Α.Τ.Ε.

ΘΕΜΑ : Αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων για .....

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

.....

ΚΑΙ

.....

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του Ν. 2882/2-2-2001 "Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων".

Σ.Α.Τ.Ε.

2. Τις διατάξεις του άρθρου..... του Ν....."περί....."

(στο σημείο αυτό τίθενται οι διατάξεις που χαρακτηρίζουν το σκοπό της συγκεκριμένης απαλλοτρίωσης ως σκοπό δημόσιας ωφέλειας και επιτρέπουν για την εκπλήρωσή του την κήρυξη της απαλλοτρίωσης).

3. Το .....πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου του.....

(στο σημείο αυτό τίθενται τα στοιχεία του Πρακτικού όταν αυτό προβλέπεται από τις διατάξεις ως απαραίτητο για την απόφαση απόκτησης της έκτασης π.χ. Ο.Σ.Κ., ΚΑΣ, ΔΕΗ κ.λ.π.).

Σ.Α.Τ.Ε.

4. Την αριθ.....απόφαση του.....

(στο σημείο αυτό τίθεται η απόφαση εφαρμογής του άρθρου 1 του Ν.653/77 "περί υποχρέωσης των παροδίων ιδιοκτητών για την διάνοιξη Εθνικών Οδών....").

5. Την αριθ.....απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων

6. Την υπ.αριθ.....απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού..... σχετικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό.....

(στο σημείο αυτό τίθεται η εξουσιοδότηση ή οι εξουσιοδοτήσεις στους Υφυπουργούς).

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Κηρύσσουμε την αναγκαστική απαλλοτρίωση, για λόγους δημόσιας ωφέλειας και ειδικότερα για τη .....

έκτασης συνολικού εμβαδού ..... μ²

που βρίσκεται στο νομό .....

και εικονίζεται με κλίμακα 1:.....

Σ.Α.Τ.Ε.

στο από .....

Σ.Α.Τ.Ε.

και με αριθμό .....
κτηματολογικό διάγραμμα και στον αντίστοιχο κτηματολογικό πίνακα
της Διεύθυνσης .....,
τα οποία έχει συντάξει ο .....
και έχει θεωρήσει ο Διευθυντής ....., στις .....

Στην έκταση που απαλλοτριώνεται προβάλλ..... δικαιώματα κυριότητας οι: 1) ....., 2)
....., 3) ..... κ.λ.π.

Στην έκταση που απαλλοτριώνεται δεν περιλαμβάνονται οι εκτάσεις εκείνες οι οποίες στα
κτηματολογικά στοιχεία φέρονται ότι ανήκουν στο Δημόσιο (αναφέρεται μόνο όταν στα
κτηματολογικά στοιχεία αναγράφονται και εκτάσεις του Δημοσίου).

Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται υπέρ.....και με δαπάνη.....
και θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του.....

Σ.Α.Τ.Ε.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

1. -Στο..... (Φορέα που προτείνει την απαλλοτρίωση), με την παράκληση να στείλει
στην Κτηματική Υπηρεσία.....και στην ΔΟΥ(όπου αυτή είναι αρμόδια όπως
σημειώνεται στην κοινοποίηση υπ.αριθ. 4) από δύο(2) αντίτυπα του κτηματολογικού
διαγράμματος και πίνακα της απαλλοτρίωσης αυτής, για την ενέργεια των νομίμων.
2. -Εθνικό Τυπογραφείο, Καποδιστρίου 34 – 104 32 ΑΘΗΝΑ, για να δημοσιεύσει την
απόφαση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, Ακαδημίας 68 106 78 ΑΘΗΝΑ(σε περίπτωση

απαλλοτρίωσης υπέρ
του Δημοσίου, για

Σ.Α.Τ.Ε.

εκτάσεις που βρίσκονται
στο νομό Αττικής)

4. Κτηματική Υπηρεσία..... για τις δικές της ενέργειες.
5. ΔΟΥ ..... (σε περίπτωση που πρόκειται για Ολυμπιακό έργο ή έργο για το οποίο έχει θεσπισθεί η εκτίμηση των ακινήτων να γίνεται από τη ΔΟΥ και εντάσσεται στην περίπτωση δ της παραγ. 12 του άρθρου 29 του κοινοποιούμενου Κώδικα).
Σ.Α.Τ.Ε.

6. Στο.....(οικείο υποθηκοφυλακείο), με την παράκληση να φροντίσει για την καταχώρηση της απόφασης.
7. Στον Προϊστάμενο.....του κτηματολογικού Γραφείου.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
Δ/ση 10η, Τμήμα Δ΄

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 2 Αγορά και Ανταλλαγή απαλλοτριωτέου ακινήτου

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στον αρμόδιο από το σκοπό της απαλλοτρίωσης Υπουργό η δυνατότητα να προβαίνει αντί στην υπέρ του Δημοσίου αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων στην απευθείας εξαγορά τους ή στην ανταλλαγή τους με ακίνητα του Δημοσίου, εφόσον συμφωνεί η αρχή που τα διαχειρίζεται.

Επειδή η εξαγορά αυτή επιτρέπεται από το νόμο αντί της επιβολής του μέτρου της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, μόνο στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης είναι επιτρεπτή και η εξαγορά.

Στην περίπτωση της ανταλλαγής η αξία των υπό απαλλοτρίωση ακινήτων και η αξία των ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο προσδιορίζονται από την Επιτροπή του άρθρου 15 του νόμου αυτού. Και στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται η σύνταξη κτηματολογικού διαγράμματος και κτηματολογικού πίνακα των υπό εξαγορά ή υπό ανταλλαγή ακινήτων καθώς και των ακινήτων του Δημοσίου που θα ανταλλάγουν.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρα 3 και 4 Προϋποθέσεις κήρυξης - περιεχόμενο αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

Για την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης απαιτείται η τήρηση από την αρμόδια από το σκοπό της απαλλοτρίωσης Υπηρεσία των διατυπώσεων των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου αυτού και στη συνέχεια η αποστολή του σχετικού φακέλου, με πρόταση της υπηρεσίας αυτής στην αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή, μέσω της Κτηματικής Υπηρεσίας στην περίπτωση που αρμόδιος για την κήρυξη είναι ο Γ.Γ.Περιφέρειας ή μέσω του Τμήματος Απαλλοτριώσεων της Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών στην περίπτωση που η κήρυξη της απαλλοτρίωσης ανήκει στην αρμοδιότητα των Υπουργών ή του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σ.Α.Τ.Ε.

Στην πρώτη περίπτωση μεταξύ των στοιχείων του φακέλου θα πρέπει να περιλαμβάνονται και πέντε (5) αντίτυπα των οικείων κτηματολογικών στοιχείων, ενώ στη δεύτερη δύο (2) αντίτυπα αυτών.

Από τα στοιχεία του εν λόγω φακέλου ή την πρόταση θα πρέπει επίσης να προκύπτουν:

α) οι διατάξεις του νόμου με τις οποίες χαρακτηρίζεται ο σκοπός της απαλλοτρίωσης ως σκοπός δημόσιας ωφέλειας και επιτρέπεται η κήρυξη της απαλλοτρίωσης.

β) ο υπέρ ού η απαλλοτρίωση, ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη αυτής και η κατά προσέγγιση δαπάνη που θα απαιτείται για την αποζημίωση των δικαιούχων καθώς και ειδική αιτιολόγηση της δυνατότητας κάλυψης της δαπάνης αυτής (η τελευταία αυτή προϋπόθεση επιβάλλεται από τις διατάξεις του άρθρου 17 του Συντάγματος όπως αυτό αναθεωρήθηκε με το ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ 84/17-4-2001 τ.Α').

γ) σαφής ανάπτυξη του σκοπού της δημόσιας ωφέλειας για την εκπλήρωση του οποίου θα κηρυχθεί η απαλλοτρίωση και

δ) εάν για τη σύνταξη του κτηματολογικού διαγράμματος και κτηματολογικού πίνακα έχουν εφαρμοσθεί ή όχι οι τίτλοι των ιδιοκτητών και

Σ.Α.Τ.Ε.

ε) σε περίπτωση μη έκδοσης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων στοιχεία σχετικά με την κατάθεση της μελέτης στην αρμόδια προς έγκριση υπηρεσία από τα οποία να προκύπτει ότι παρήλθε η οριζόμενη από το νόμο προθεσμία, κατόπιν της οποίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.1650/86, αυτή θεωρείται ότι εγκρίθηκε σιωπηρά.

Επίσης, το κτηματολογικό διάγραμμα και ο κτηματολογικός πίνακας θα πρέπει να φέρουν ημερομηνία σύνταξης και το ονοματεπώνυμο του συντάξαντος μηχανικού καθώς και ημερομηνία θεώρησης από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας από το σκοπό της απαλλοτρίωσης υπηρεσίας και το ονοματεπώνυμο αυτού.

Τέλος θεωρούμε απαραίτητο να επιστημόνουμε ότι σε περίπτωση αρνητικής γνώμης της δασικής υπηρεσίας κατά την παραγ. 4 του άρθρου 3, η κήρυξη της απαλλοτρίωσης πρέπει να προτείνεται στον Υπουργό Οικονομικών για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης καθόσον ο νομοθέτης ήθελε να αποφασίζουν οι Υπουργοί στην περίπτωση αυτή και η παραπομπή στο δεύτερο εδάφιο της παραγ. 1 του άρθρου 1 αναφέρεται στην αρμοδιότητα των Υπουργών.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 5 **Μνεία δικαιούχων αποζημίωσης**

Η αναφερόμενη στο άρθρο αυτό "πλήρης παράλειψη του ονοματεπωνύμου" του προσώπου στο οποίο ανήκει η κυριότητα του ακινήτου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σ' αυτό, στον κτηματολογικό πίνακα δεν σημαίνει ότι είναι δυνατή η μη καταχώρηση σ' αυτόν του ονοματεπωνύμου του εικαζομένου ιδιοκτήτη καθόσον, στην περίπτωση αυτή, αφενός ο εν λόγω κτηματολογικός πίνακας δεν θα έχει την πληρότητα που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγ. 1 του άρθρου 3 και αφετέρου δεν θα είναι δυνατή η κατά την παραγ. 3 του άρθρου 19 επίδοση της αίτησης και της πράξης προσδιορισμού δικασίμου, προκειμένου να ακολουθήσει καθορισμός της αποζημίωσης από το δικαστήριο.

Σ.Α.Τ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΣΥΝΤΕΛΕΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ

Άρθρο 7

Τρόποι συντέλεσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

Συντέλεση της απαλλοτρίωσης, με την οποία μεταβιβάζεται η κτήση της κυριότητας της απαλλοτριούμενης έκτασης ή του συσταθέντος επ'αυτής εμπράγματος δικαιώματος στον υπέρ ού η απαλλοτρίωση, επέρχεται κατά τους οριζόμενους με το άρθρο αυτό τρόπους.

Είτε πρόκειται για απ'ευθείας καταβολή της αποζημίωσης στους δικαιούχους είτε για παρακατάθεσή της στο Τ.Π. & Δανείων, αυτή πρέπει να εκκαθαρίζεται με τη σύνταξη κατάστασης στην οποία θα αναφέρονται χωριστά, με βάση τα στοιχεία του κτηματολογικού πίνακα, οι αριθμοί των ακινήτων, το εμβαδόν κάθε ιδιοκτησίας όλα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των επ'αυτών υφισταμένων επικειμένων, η τιμή μονάδας αποζημίωσης όπως αυτή προσδιορίστηκε με την οικεία δικαστική απόφαση και το σύνολο της αποζημίωσης κατά ιδιοκτησία.

Επίσης η καταβολή της αποζημίωσης στο δικαιούχο ή η παρακατάθεση δεν πρέπει να εξαρτάται από κανένα όρο ή δέσμευση χωρίς να υπάρχει νόμιμο δικαίωμα καθόσον η προσθήκη όρων ή δεσμεύσεων στην εντολή της πληρωμής ή στην πράξη σύστασης παρακαταθήκης συνεπάγεται την μη συντέλεση της απαλλοτρίωσης.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρα 8, 9 και 10

Παρακατάθεση αποζημίωσης, Μεταγραφή-Συνέπειες συντέλεσης, Παραγραφή.

Μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης όταν υπέρ ού αυτή είναι το Δημόσιο αρμόδια να ενεργήσει για τη μεταγραφή της απόφασης κήρυξης αυτής είναι η Κτηματική Υπηρεσία με την εισήγηση της οποίας κηρύχθηκε η απαλλοτρίωση στην περίπτωση που η απαλλοτρίωση έχει γίνει με απόφαση του Γ.Γ.Π. ή η Κτηματική Υπηρεσία του νομού στον οποίο βρίσκεται η απαλλοτριούμενη έκταση στις λοιπές περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 11

Ανάκληση και άρση μη συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης.

Με το άρθρο αυτό α) καθιερώνεται η υποχρεωτική ανάκληση της απαλλοτρίωσης ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που πιθανολογεί εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριωμένο ακίνητο, εάν μέσα σε 4 έτη από την κήρυξή της δεν ασκηθεί αίτηση για τον δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης ή δεν καθορισθεί αυτή εξωδίκως με εξαίρεση τις απαλλοτριώσεις προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων, ανάπτυξη οικιστικών περιοχών και για αρχαιολογικούς σκοπούς και β) επαναλαμβάνεται η συνταγματική επιταγή (άρθρο 17) της αυτοδίκαιης άρσης στην περίπτωση που η απαλλοτρίωση δεν συντελεσθεί εμπρόθεσμα.

Και στις δύο περιπτώσεις (ανάκλησης ή άρσης των απαλλοτριώσεων) δεν επιτρέπεται χωρίς τη συναίνεση του ιδιοκτήτη να κηρυχθεί νέα απαλλοτρίωση του ιδίου ακινήτου για τον ίδιο σκοπό πριν περάσει 1 έτος από την ανάκληση ή άρση εξαιρουμένων και της απαγόρευσης αυτής των απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων και ανάπτυξη οικιστικών περιοχών, για την ανέγερση νοσοκομείων και σχολικών κτιρίων, για

Σ.Α.Τ.Ε.

την ανοικοδόμηση οικισμών που έχουν πληγεί από θεομηνίες, για στρατιωτικούς σκοπούς ή αρχαιολογικούς σκοπούς και στις λοιπές περιπτώσεις απαλλοτριώσεων υπέρ του Δημοσίου Ν.Π.Δ.Δ., ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού οργανισμών κοινής ωφέλειας, κοινωφελών Ιδρυμάτων και Δημοσίων Επιχειρήσεων, εάν η ανάκληση ή άρση αφορά τμήμα μόνο της έκτασης που δεν υπερβαίνει το 20% του συνολικού εμβαδού της.

Η Προθεσμία του έτους για την επανακήρυξη της απαλλοτρίωσης, μετά την αυτοδίκαιη άρση της, αρχίζει αφ'ότου επήλθε το αποτέλεσμα και όχι από της ημερομηνίας έκδοσης της βεβαιωτικής Πράξης και η ετήσια προθεσμία διπλασιάζεται εάν η ανάκληση ή η άρση επαναληφθεί.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 12

Ανάκληση συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

Ο όρος "καθ'ού η απαλλοτρίωση ιδιοκτήτης" αναφέρεται στον αναγνωρισμένο από το δικαστήριο κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού δικαιούχο αποζημίωσης για το απαλλοτριωμένο ακίνητο ή σε εκείνον που έχει αναγνωρισθεί με δικαστική απόφαση κατά την τακτική διαδικασία ότι ήταν κύριος του ακινήτου πριν τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης. Εάν αυτός έχει αποβιώσει, για την ανάκληση της απαλλοτρίωσης απαιτείται πιστοποιητικό του οικείου Δήμου ή Κοινότητας στον οποίο ήταν εγγεγραμμένος από το οποίο να προκύπτουν οι κληρονόμοι του καθώς και δηλώσεις όλων των κληρονόμων ότι επιθυμούν την ανάκληση.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρα 13, 14, 15

Υπολογισμός της αξίας απαλλοτριουμένου ακινήτου-Διάδικοι- Εκτίμηση αξίας.

Εάν η αναφερόμενη στο δεύτερο εδάφιο της παραγ. 3 του άρθρου 14 κοινοποίηση των αποφάσεων περί προσωρινού ή οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης στον Υπουργό Οικονομικών έχει γίνει στο Τμήμα Απαλλοτριώσεων της Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, αυτό πρέπει να διαβιβάζει αμέσως επικυρωμένο αντιγραφό τους στο Ν.Σ.Κ. προς αποφυγή άπρακτης παρέλευσης των σχετικών δικονομικών προθεσμιών.

Επίσης, σύμφωνα με την παραγ. 6 του άρθρου 15 δεν απαιτείται εκτίμηση για τα ακίνητα που εμπίπτουν στο κατά τις ισχύουσες διατάξεις σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας τους, πλην όμως και στην περίπτωση αυτή είναι αναγκαία, εφόσον έχει ασκηθεί αίτηση του ιδιοκτήτη κατά τις διατάξεις της παραγ. 2 του άρθρου 15, η τήρηση της διαδικασίας των παραγ. 2 και 3 του ίδιου άρθρου και η σύνταξη έκθεσης στην οποία να περιγράφεται η κατάσταση και οι συνθήκες του αναφερόμενου στην παραγ. 4 του άρθρου 13 εναπομείναντος στον ιδιοκτήτη τμήματος, καθώς και το ύψος της τυχόν οφειλόμενης κατά την ίδια παράγραφο 4 ιδιαίτερης αποζημίωσης.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 16

Διόρθωση κτηματολογικών στοιχείων

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγ. 3 του άρθρου αυτού ο καθ'ού η απαλλοτρίωση μπορεί να υποβάλει στην αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση αίτηση για διόρθωση του κτηματολογικού διαγράμματος και του κτηματολογικού πίνακα από την επομένη της κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης και μέχρι την λήξη προθεσμίας ενός μήνα από την έγγραφη πρόσκλησή του να παραδώσει το ακίνητο ελεύθερο στον υπέρ

Σ.Α.Τ.Ε.

ού η απαλλοτρίωση, στον οποίο επήλθε η κυριότητα του ακινήτου λόγω συντέλεσης της απαλλοτρίωσης.

Αντίθετα, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, η οικεία Κτηματική Υπηρεσία ο υπέρ ού κηρύχθηκε η απαλλοτρίωση και ο υπόχρεος να καταβάλει την αποζημίωση μπορούν να υποβάλλουν την εν λόγω αίτηση μέχρι την προηγούμενη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης.

Η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο της παραγ. 5 "αρμόδια υπηρεσία" με την επιμέλεια της οποίας προσκαλούνται οι εικαζόμενοι ιδιοκτήτες να παραδώσουν τους τίτλους τους, είναι η υπηρεσία που συνέταξε ή ενέκρινε το κτηματολογικό διάγραμμα και τον κτηματολογικό πίνακα.

Σε περίπτωση που η αίτηση για τη διόρθωση των κτηματολογικών στοιχείων γίνει δεκτή από την υπηρεσία που συνέταξε ή κύρωσε το διάγραμμα και τον πίνακα, η υπηρεσία αυτή ενημερώνει σχετικά την αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση και εκείνη φροντίζει για την έκδοση απόφασης διόρθωσης ή συμπλήρωσης των εν λόγω κτηματολογικών στοιχείων.

Υπόδειγμα Α

Απόφαση συμπλήρωσης (ή διόρθωσης) των κτηματολογικών στοιχείων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

.....
.....

Ημερομηνία
Αριθ. Πρωτ :

Σ.Α.Τ.Ε.

Ταχ. Δ/ση :
Ταχ. Κωδ. :
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
FAX :

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ : Συμπλήρωση (ή διόρθωση) των κτηματολογικών στοιχείων της απαλλοτρίωσης που κηρύχθηκε με την ..... απόφαση του Γ.Γ Περιφέρειας.....

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.....

Έχοντας υπόψη :

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

1. Τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 2882/2-2-2001 "Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων".
2. Την από..... αίτηση του.....
3. Το .....έγγραφο
της..... (στο σημείο αυτό τίθεται το έγγραφο της
υπηρεσίας που έκανε δεκτή την αίτηση)

Σ.Α.Τ.Ε.

Αποφασίζουμε,

Συμπληρώνουμε (ή διορθώνουμε) το από.....κτηματολογικό διάγραμμα και τον από.....κτηματολογικό πίνακα της απαλλοτρίωσης που κηρύχθηκε με την.....(ΦΕΚ.....) απόφαση για.....ως εξής:
α) στην αριθ.....ιδιοκτησία.....
β) στην αριθ.....ιδιοκτησία.....

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.....

Σ.Α.Τ.Ε.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

1. - Υπουργείο Οικονομικών, Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας, Τμήμα Απαλλοτριώσεων.
2. -Στο.....(φορέα που έχει προτείνει την απαλλοτρίωση).
3. - Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
Ακαδημίας 68 106 78 ΑΘΗΝΑ (στην περίπτωση που έχει κοινοποιηθεί
η απόφαση κήρυξης).
4. Στον Προϊστάμενο του..... κτηματολογικού Γραφείου.

Σ.Α.Τ.Ε.

Υπόδειγμα Β

Απόφαση συμπλήρωση (ή διόρθωση) των κτηματολογικών στοιχείων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'. (ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ)

Αθήνα,
Αριθ. Πρωτ : / /0010

Σ.Α.Τ.Ε.

Ταχ. Δ/ση : Κολωνού 2
Ταχ. Κωδ. : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
FAX :

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ : Συμπλήρωση (ή διόρθωση) των κτηματολογικών στοιχείων της απαλλοτρίωσης που κηρύχθηκε με την.....κοινή απόφαση (ΦΕΚ.....) των υπουργών.....

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Σ.Α.Τ.Ε.

.....
ΚΑΙ
.....

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 2882/2-2-2001 "Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων".
2. Την από.....αίτηση του.....
3. Το .....έγγραφο της..... (στο σημείο αυτό τίθεται το έγγραφο της υπηρεσίας που έκανε δεκτή την αίτηση)
4. Την υπ.αριθ.....απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού..... σχετικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό..... (στο σημείο αυτό τίθεται η εξουσιοδότηση ή οι εξουσιοδοτήσεις στους Υφυπουργούς).

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

Αποφασίζουμε,

Συμπληρώνουμε (ή διορθώνουμε) το από.....κτηματολογικό διάγραμμα και τον από.....κτηματολογικό πίνακα της απαλλοτρίωσης που κηρύχθηκε με την.....(ΦΕΚ.....) απόφαση για.....ως εξής:

α) στην αριθ.....ιδιοκτησία.....

β) στην αριθ.....ιδιοκτησία.....

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

1.- Στο..... (Φορέα που έχει προτείνει την απαλλοτρίωση)

2.- Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, Πατησίων 34 104 32 ΑΘΗΝΑ(σε περίπτωση

που έχει κοινο-

ποιηθεί η

απόφαση της

κήρυξης)

Σ.Α.Τ.Ε.

3.- Κτηματική Υπηρεσία.....

4.- ΔΟΥ ..... (σε περίπτωση που έχει κοινοποιηθεί η απόφαση της κήρυξης).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
Δ/νση 10η, Τμήμα Δ΄

**Άρθρο 17
Προδικασία**

Στις περιπτώσεις που η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί υπέρ του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. την εκπροσώπηση των οποίων έχει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Δημοσίου πρέπει να φροντίζει για την έκδοση από τον

Σ.Α.Τ.Ε.

φύλακα μεταγραφών των πιστοποιητικών μεταγραφής με βάση τα οικεία κτηματολογικά στοιχεία.

Για το σκοπό αυτό η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία πρέπει να φροντίζει για την αποστολή στον εν λόγω πληρεξούσιο της απόφασης κήρυξης της απαλλοτρίωσης μαζί με τα κτηματολογικά στοιχεία και την έκθεση προεκτίμησης των ακινήτων το ταχύτερο ώστε να είναι δυνατή η κίνηση από αυτόν της διαδικασίας προσδιορισμού της αποζημίωσης.

Άρθρα 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 **Προσδιορισμός αποζημίωσης**

Οι διατάξεις των άρθρων αυτών, αφορούν τον προσδιορισμό της τιμής μονάδας αποζημίωσης των απαλλοτριουμένων ακινήτων και επειδή είναι καθαρά δικονομικές δεν είναι αναγκαία η ανάλυσή τους. Όμως για να μην υπάρξει περίπτωση αμφισβήτησης κατά την εκκαθάριση των αποζημιώσεων επισημαίνουμε ότι κάθε δικαστική απόφαση προσδιορισμού της αποζημίωσης θα πρέπει να αναφέρει:

- α) την απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης Σ.Α.Τ.Ε.
- β) το ΦΕΚ στο οποίο αυτή έχει δημοσιευθεί
- γ) το σκοπό της απαλλοτρίωσης και

δ) τα στοιχεία του κτηματολογικού διαγράμματος και του κτηματολογικού πίνακα με βάση τα οποία (κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα) κηρύχθηκε η απαλλοτρίωση και λήφθηκε υπόψη για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης.

Επίσης επισημαίνουμε ότι καίτοι διατηρείται η χωριστή διαδικασία για την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης, με τις διατάξεις του επόμενου άρθρου 26 παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε διάδικο να ζητήσει την ενιαία διεξαγωγή των δύο δικών και το ίδιο δικαίωμα διατηρεί το δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Άρθρο 26

Δικαστική αναγνώριση δικαιούχων

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό οποιοσδήποτε από τους διαδίκους μπορεί να ζητήσει πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες, πριν από τη συζήτηση της αίτησης για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης να γίνει η αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης με την ίδια απόφαση. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται με έγγραφη βεβαίωση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας περί προβολής ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο, εκτός αν έχουν παρέλθει άπρακτες 15 ημέρες από την υποβολή στον εν λόγω Προϊστάμενο αίτησης χορήγησης της βεβαίωσης οπότε η δίκη διεξάγεται και χωρίς τη βεβαίωση αυτή.

Στο σημείο αυτό κρίνουμε απαραίτητο να επιστήσουμε την προσοχή των Προϊσταμένων των Κτηματικών Υπηρεσιών καθόσον σύμφωνα με την παραγ. 5 του άρθρου αυτού η παράλειψη χορήγησης της βεβαίωσης συνιστά γι αυτούς " ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα ".

Εάν το δικαστήριο απορρίψει το αίτημα για να γίνει η αναγνώριση των δικαιούχων μαζί με τον καθορισμό της αποζημίωσης ή εάν υποβληθεί στο δικαστήριο χωριστά αίτηση για την αναγνώριση, η αίτηση αυτή πρέπει να κοινοποιηθεί με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας ο οποίος

υποχρεούται μέσα σε 30 ημέρες να υποβάλλει στο δικαστήριο έγγραφη βεβαίωση περί προβολής ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο.

Η παράλειψη υποβολής της βεβαίωσης συνιστά και στην περίπτωση αυτή "ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα " για τον εν λόγω Προϊστάμενο.

Σε κάθε περίπτωση ο Προϊστάμενος της Κτηματικής Υπηρεσίας στην αρμοδιότητα του οποίου βρίσκεται η απαλλοτριούμενη έκταση πρέπει να προβαίνει στη σύνταξη της βεβαίωσης λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διατάξεις του άρθρου 32 του Ν. 1473/1984 εξακολουθούν να ισχύουν κατά το μέρος που δεν προσκρούουν στις διατάξεις του εν λόγω Κώδικα.

Η αναγνώριση των δικαιούχων γίνεται με βάση το κτηματολογικό διάγραμμα και τον κτηματολογικό πίνακα κήρυξης της απαλλοτρίωσης ή σε περίπτωση που έχει ζητηθεί και έχει ακολουθήσει η διόρθωσή τους με βάση τα διορθωμένα κτηματολογικά αυτά στοιχεία.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 27

Διοικητική αναγνώριση δικαιούχων

Παράλληλα με την δικαστική αναγνώριση των δικαιούχων προβλέπεται από το νόμο αυτό και η διοικητική αναγνώρισή τους από Επιτροπή που συστήνεται στη Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών με τις εξής προϋποθέσεις:

- α) έχει προσδιορισθεί δικαστικώς ή εξωδίκως η τιμή μονάδας αποζημίωσης
- β) η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί κατά τις διατάξεις της παραγ. 1 του άρθρου 1, δηλαδή από το Γ.Γ. Περιφέρειας ή με Κ.Υ.Α. ή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου
- γ) υπόχρεος για καταβολή της αποζημίωσης είναι το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. και
- δ) η αξιούμενη αποζημίωση σύμφωνα με την προσδιορισθείσα τιμή μονάδας, δεν υπερβαίνει τα 2.000.000 δρχ.

Η αρμοδιότητα της Επιτροπής δεν είναι αποκλειστική αλλά αυτή επιλαμβάνεται του έργου της μόνο μετά την υποβολή σχετικής αίτησης συνοδευόμενης από τα νόμιμα δικαιολογητικά στο Τμήμα Απαλλοτριώσεων της Δ/νσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Το Τμήμα αυτό στο οποίο μπορεί να σταλεί η αίτηση και μέσω της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας εισάγει την αίτηση στην Επιτροπή για εξέταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΠΟΙΝΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Ποινικές κυρώσεις

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η επιβολή φυλάκισης ή και τυχόν βαρύτερων ποινών του Ποινικού Κώδικα σε βάρος:

α) όσων από πρόθεση υποδεικνύουν ψευδή όρια ή εικονικούς τίτλους ή παρεμβαίνουν σε σχετική δίκη με οποιαδήποτε ιδιότητα για να υποστηρίξουν ανύπαρκτα δικαιώματα είτε για τον εαυτό τους είτε για άλλον και

β) όσων παρακωλύουν από πρόθεση την εκτέλεση προκαταρκτικών εργασιών για την καταμέτρηση του απαλλοτριωτέου, προκειμένου να ακολουθήσει η σύνταξη του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα.

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 29

Διατηρούμενες, μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται:

α) για τις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται από την έναρξη ισχύος του (6-5-2001) και εφεξής

β) για τις απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν από 1-2-1971 μέχρι 5-5-2001 και για τις απαλλοτριώσεις προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων και ανάπτυξη οικιστικών περιοχών οποτεδήποτε και αν κηρύχθηκαν πριν την 6-5-2001, από το σημείο στο οποίο βρίσκονται στις 6-5-2001 με εξαίρεση τα θέματα για τα οποία στις 6-5-2001 έχει κοινοποιηθεί εισαγωγικό δικόγραφο δίκης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου ή έχει εκδοθεί σχετική διοικητική πράξη οπότε εφαρμόζονται μόνο οι διαδικαστικές διατάξεις του κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων.

Στην έννοια της διοικητικής πράξης εντάσσονται όλες οι ενέργειες της διοίκησης που αφορούν την δικαστική διαδικασία του προσδιορισμού της αποζημίωσης και της αναγνώρισης των δικαιούχων (π.χ. κατάθεση αίτησης για προσδιορισμό αποζημίωσης, αποστολή στοιχείων κτηματογράφησης στο δικαστήριο κ.λ.π.).

Οι διατάξεις περί παραγραφής και προθεσμιών του Κώδικα εφαρμόζονται και για τις απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν από 1-2-1971 όπως ειδικά ορίζεται στην παραγ. 3 του άρθρου 29 του Κώδικα αυτού.

Οι διατάξεις του άρθρου 25 του Κώδικα εφαρμόζονται μόνο για τις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται από την έναρξη της ισχύος του.

Για τις απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν πριν την 1-2-1971 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις από τις οποίες διέπονται μέχρι τις 6-5-2001 με εξαίρεση τον καθορισμό της οριστικής τιμής μονάδος σε περίπτωση που κατά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα (6-5-2001) δεν έχει κοινοποιηθεί η σχετική προσφυγή, για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγ. 1, 3 και 5-8 του άρθρου 20 του εν λόγω Κώδικα.

Επίσης οι απαλλοτριώσεις:

α) για την εφαρμογή σχεδίων πόλεων και την ανάπτυξη οικιστικών περιοχών,

Σ.Α.Τ.Ε.

β) υπέρ ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού

γ) υπέρ της ΕΥΔΑΠ

δ) κατά τον μεταλλευτικό Κώδικα κηρύσσονται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν για τις απαλλοτριώσεις αυτές και στη συνέχεια διέπονται από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου Κώδικα εφόσον οι ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά.

Επι πλέον για την κήρυξη των απαλλοτριώσεων αυτών πρέπει να τηρούνται οι προϋποθέσεις των παραγ. 1-5 του άρθρου 3 του Κώδικα και τυχόν προϋποθέσεις που έχουν τεθεί με άλλες διατάξεις μετεγενέστερες της 1-2-1971 εφόσον δεν προσκρούουν στις διατάξεις του Κώδικα.

Σ.Α.Τ.Ε.

Τέλος διατηρούνται σε ισχύ

α) το άρθρο 1 παραγ. 5 και τα άρθρα 3 και 5 του Ν.653/77

β) οι ειδικές διατάξεις με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα απαλλοτριώσεων επί των περιπτώσεων του άρθρου 18 του Συντάγματος.

γ) το άρθρο 242 του Αγροτικού Κώδικα και

δ) διατάξεις που έχουν θεσπιστεί ειδικά για συγκεκριμένα έργα (π.χ. τα Ολυμπιακά έργα για τα οποία εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.2730/1999 όπως ισχύουν σε συνδυασμό με τις διατάξεις του παρόντος).

Πέραν των ανωτέρω, θεωρούμε σκόπιμο να περιλάβουμε για διευκόλυνσή σας τις διατάξεις του άρθρου 17 του Συντάγματος όπως συμπληρώθηκαν με την αναθεώρησή του οι οποίες έχουν ως εξής:

Σ.Α.Τ.Ε.

Άρθρο 17

1. Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασίαν του Κράτους, τα δικαιώματα όμως που απορρέουν από αυτή δεν μπορούν να ασκούνται σε βάρος του γενικού συμφέροντος.
2. Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρους αποζημίωση, που να ανταποκρίνεται στην αξία την οποία είχε το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης. Αν ζητηθεί απευθείας ο οριστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης, λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο της σχετικής συζήτησης στο δικαστήριο.

Αν η συζήτηση για τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης διεξαχθεί μετά την παρέλευση έτους από τη συζήτηση για τον προσωρινό προσδιορισμό, τότε για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο της συζήτησης για τον οριστικό προσδιορισμό. Στην απόφαση κήρυξης πρέπει να δικαιολογείται ειδικά η δυνατότητα κάλυψης της δαπάνης αποζημίωσης. Η αποζημίωση, εφόσον συναινεί ο δικαιούχος, μπορεί να καταβάλλεται και σε είδος ιδίως με τη μορφή της παραχώρησης της κυριότητας άλλου ακινήτου ή της παραχώρησης δικαιωμάτων επί άλλου ακινήτου.

3. Η ενδεχόμενη μεταβολή της αξίας του απαλλοτριούμενου μετά τη δημοσίευση της πράξης απαλλοτρίωσης, και μόνο εξαιτίας της, δεν λαμβάνεται υπόψη.
4. Η αποζημίωση ορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια. Μπορεί να οριστεί και προσωρινά δικαστικώς, ύστερα από ακρόαση ή πρόσκληση του δικαιούχου, που μπορεί να υποχρεωθεί κατά την κρίση του δικαστηρίου να παράσχει για την είσπραξή της ανάλογη εγγύηση, σύμφωνα με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος. Νόμος μπορεί να προβλέπει την εγκαθίδρυση ενιαίας δικαιοδοσίας, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 94, για όλες τις διαφορές και υποθέσεις που σχετίζονται με απαλλοτρίωση, καθώς και την κατά προτεραιότητα διεξαγωγή των σχετικών δικών. Με τον ίδιο νόμο μπορεί να ρυθμίζεται ο τρόπος με τον οποίο συνεχίζονται εκκρεμείς δίκες.

Προ της καταβολής της οριστικής ή προσωρινώς ορισθείσας αποζημίωσης διατηρούνται ακέραια πάντα τα δικαιώματα του ιδιοκτήτου, μη επιτρεπομένης της καταλήψεως.

Προκειμένου να εκτελεστούν έργα γενικότερης σημασίας για την οικονομία της Χώρας είναι δυνατόν, με ειδική

Σ.Α.Τ.Ε.

απόφαση του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο για τον οριστικό ή προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης, να επιτρέπεται η πραγματοποίηση εργασιών και πριν από τον προσδιορισμό και την καταβολή της αποζημίωσης, υπό τον όρο της καταβολής εύλογου τμήματος της αποζημίωσης και της παροχής πλήρους εγγύησης υπέρ του δικαιούχου της αποζημίωσης, όπως νόμος ορίζει. Η δεύτερη πρόταση του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτές.

Η αποζημίωση που ορίστηκε καταβάλλεται υποχρεωτικά το αργότερο μέσα σε ενάμισι έτος από τη δημοσίευση της απόφασης για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης και, σε περίπτωση απευθείας αίτησης για οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης του δικαστηρίου, διαφορετικά η απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως.

Η αποζημίωση δεν υπόκειται, ως αποζημίωση, σε κανένα φόρο, κράτηση ή τέλος.

"Η ισχύς της αναθεωρημένης διάταξης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 17 αρχίζει με τη θέση σε ισχύ του σχετικού εκτελεστικού νόμου και πάντως από 1-1-2002".

5. Νόμος ορίζει τις περιπτώσεις υποχρεωτικής ικανοποίησης των δικαιούχων για την πρόσοδο, την οποία έχασαν από το ακίνητο που απαλλοτριώθηκε έως το χρόνο καταβολής της αποζημίωσης.
6. Όταν πρόκειται να εκτελεστούν έργα κοινής ωφέλειας ή γενικότερης σημασίας για την οικονομία της Χώρας, νόμος μπορεί να επιτρέψει την απαλλοτρίωση υπέρ του δημοσίου ευρύτερων ζωνών, πέρα από τις εκτάσεις που είναι αναγκαίες για την κατασκευή των έργων. Ο ίδιος νόμος καθορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους μιας τέτοιας απαλλοτρίωσης, καθώς και τα σχετικά με τη διάθεση ή χρησιμοποίηση, για δημόσιους ή κοινωφελείς γενικά σκοπούς, των εκτάσεων που απαλλοτριώνονται επιπλέον όσων είναι αναγκαίες για το έργο που πρόκειται να εκτελεστεί.
7. Νόμος μπορεί να ορίσει ότι για την εκτέλεση έργων με προφανή κοινή ωφέλεια υπέρ του δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανισμών κοινής ωφέλειας και δημόσιων επιχειρήσεων, επιτρέπεται να διανοιχθούν υπόγειες σήραγγες στο επιβαλλόμενο βάθος, χωρίς αποζημίωση, υπό τον όρο ότι δεν θα παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση του υπερκείμενου ακινήτου.

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

Τέλος, για κάθε ερώτημα σχετικά με το περιεχόμενο της παρούσας, παρακαλούμε να επικοινωνείτε με το Τμήμα Απαλλοτριώσεων της Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Σ.Α.Τ.Ε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

